

- Ljubezen edina
more resnično pre-
mostiti vse spore,
ki so privedli do
sovraštva; kajti
pravica je hladna,
ljubezen pa je vro-
ča in življajoča. -
„Osservatore“

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Letna naročnina:
na skupni naslov 28 din,
na posamezni 36 din,
za inozemstvo 84 din,
z „M. listom“ 110 din,
za Ameriko 3 dolare
Štev. položnice 17-974
Najmanjši oglas 15 din.
Rokopise ne vračamo.

Uredništvo: M. Sobota, Križeva ul. 4

Izhajajo vsak četrtek za naslednjo nedeljo

Uprava: M. Sobota

„To so sadovi...“

„Bilo je na dan novega leta, v zgodnjem jutru ob pol šesti uri. Nesel sem Najsvetejše neki hudo bolni ženi. Komaj sem imel božjo hišo kakih dvesto stopajev za sabo, zaslisišim polglasen šepet: „Far gre k bolniku...“ Ozrl sem se in zagledal ob robu ceste gručo kakih desetih dečkov. Nobeden ni pokazal niti najmanjšega znaka počastitve Najsvetejšega, namesto tega pa je v naslednjem hipu ubrala cela gruča s ponočnjaškim, hripavim glasom ob spremstvu harmonike „Angleško pesem“ (nemška bojna pesem proti Angliji). Jaz pa sem tiho molil: „Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo...“

Komaj sem se oddaljil za kakih petsto stopajev, zaslisišim rezek glas: „Kdo neki potrebuje že tako zgodaj farja? Nato glasno vprašanje: „Imaš ostro nabito pri sebi? Tako j za tem odgovor: „Eno še mam!“

Nato je še prišla mimo gruča štirih dečakov starih 15 do 17 let. Niti eden ni pozdravil Najsvetejšega, dva „junaka“ pa sta zavpila na vse grlo: „Heil Hitler...“ Zopet sem molil: „Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.“

Dvajset let sem že duhovnik. Nešteto sem nesel Najsvetejše težko bolnim ljudem. Mnogokrat sem srečal drugoverce: pravoslavne, protestante in žide. Skoraj vsi so pokazali na svoj lasten način dolžno spoštovanje. Večkrat sem srečal tukaj tudi cigane. Vsi, prav vsi so poklekli in se pokrižali.

... Če že kdo nima nobene vere, če nosi vsaj človeško čustvo v svojih prsih, mu misel, da nekdo nesejo težko bolnemu sočloveku zadnjo zaželeno duhovno tolažbo, vzbudi spoštovanje in ugled. Tem dečakom pa je vcepljeno tako sovraštvo zoper vse, kar je krščanskega, da je vsako človečansko občutje v kali zadušeno.

Kaj bo iz mladine, ki ob pogledu na duhovnika, nesočega Najsvetejše k bolniku, vprašuje po „ostrih“ revolverjskih kroglih?

To so vzgojni sadovi nemške mladine v duhu takozvanega, novega nemškega gledanja na svet. In po takih sadovih lahko spozna vsak, ki še svobodni misli celotno gibanje in ki se prištevava k temu gledanju na svet! In ravno ti sadovi očitno kažejo, kakšen pomen je treba polagati na mnoga zagotovila raznih voditeljev in voditeljkov, češ, da oni nimajo nič, prav nič zoper vero...“

Te misli je pod zgornjim naslovom zapisal tednik za katoliške Nemce v Jugoslaviji „Die Donau“.

Mi dostavljamo k tem samo kratko pojasnilo. Takozvano „novo nemško gledanje na svet“ taji osebnega Boga, taji nesmrtnost človeške duše in s tem tudi življenje človeka po smrti v večnosti, zasmehuje nebesa, roga se peklu, zanika podedovani ali izvirni greh in s tem seveda čisto naravno tudi najnost odrešenja. S tem torej taji celotno odrešitveno delo Kristusovo, Kristus torej ni bil ne Bog in ne Odkupitelj, ampak navaden človek.

Tako nemško gledanje na svet obmetava katoliško Cerkev in njeno duhovščino z najgršimi priimki, o svetem očetu na priliko, ki se na vso moč trudi, da bi ustaval strahotno besnenje sedanje vojne, zaničljivo pravi, da je „najvišji ranocelnik“, naše sveto bogoslužje jim je le „vzhodnjaška čarovnija“, krščansko gledanje na svet mu je „tuji strup“ itd.

Imenovani tednik večkrat omenja, da si je to „novo nemško gledanje na svet“, ki hoče z vsemi sredstvi izru-

Grki so zasedli mesto Klisuro

Albansko mesto Klisura, za katero so se bile ogorčene borbe skoraj en mesec med italijanskimi in grškimi četami, je padlo Grkom v roke. To mesto je bilo močno utrjeno, zato je vkorakanje grških čet v to mesto tem zmagoslavnejše.

Ko so v grškem glavnem mestu Atenah zvedeli za to zmago, je na tisoče in tisoče ljudi napolnilo ulice in trge.

Ljudje so z navdušenjem prepevali domoljubne pesmi. Dekleta pa so s cvetjem obsipavala grške vojake, ki so jih srečala na ulicah. Tudi ministrijski predsednik Metaksas in kralj

Jurij sta bila pozdravljena z navdušenim vzklikanjem in petjem.

S padcem Klisure sta Grkom odprti dve cesti. Ena vodi v mesto Tepeleni proti zahodu, a druga proti severu v Valono, glavno albansko pomorsko luko. S tem je odprta še pot, ki vodi do albanskih petrolejskih vrelcev.

Pravijo, da se mesto Tepeleni ne bo moglo dolgo braniti in pričakujejo v kratkem padec tega mesta. Toda Italijani so poslali v obrambo tega mesta najboljši del svoje armade. Grki si med hudimi boji krčijo pot.

Madjarski parlamentarci pridejo v Beograd

Člani madjarskega parlamenta so najavili svoj obisk v Beogradu. Ta obisk je v madjarskih krajih vzbudil tako veliko zanimanje, da so morali omejiti število priglasev, sicer bi

jih bilo preveč. Muditi se nameravajo v Beogradu en teden.

Kdaj pridejo, še točno ne vedo. Pravijo, da okrog 20. januarja.

Rooseveltov proračun za državno obrambo

Prejšnji teden je bilo prvo redno zasedenje ameriškega kongresa (držav. zbor), odkar je bil Roosevelt ponovno izvoljen za predsednika Zedinjenih držav sev. Amerike. Ob tej priliki je Roosevelt imel velik govor, v katerem je med drugim tudi dejal, da danes napada demokratske države orožje in tajna strupena propaganda, ki hoče zasejati razdor med demokratske države. Zato morajo na vsak način pomagati Angliji. V ta namen je predložil državnemu zboru proračun za državno obrambo. Amerika namerava letos in prihodnje leto izdati za orožje 28 milijard dolarjev. Če bi to spremenili v naše dinarje, pridejo ogromne številke. Naša država bi samo z eno milijardo dolarjev živela 3 leta v bla-

gostanju, ne da bi bilo treba ljudem plačati niti enega davka. S celim ameriškim oborožitvenim proračunom pa bi izhajala celih 100 let!

Roosevelt je v svojem govoru pojasnil, zakaj tako visoke številke. Amerika namreč dobro ve, da bi bil zlom Anglije usoden tudi za Ameriko. Zato bo Amerika z vsemi močmi oboroževala ne samo sebe, ampak bo z orožjem postregla tudi Angliji in vsem napadenim državam. Zanimivo je, da pri tem Amerika ne bo zahtevala plačila v denarju, ampak pravi, da bo orožje samo posodila, ki ji ga ob koncu vojne vrnejo. Tako polagoma stopa Amerika v vojno ob strani svoje predstraže — Anglije.

Kakšne namene ima Nemčija?

Prejšnji teden se je veliko govorilo in pisalo o nemirih v Romuniji, kjer se koljejo člani Železne garde med seboj in o prihodu nemških čet v Romunijo, češ, da na pravijo mir. Pa vendar za vpostavitve miru v Romuniji ne potrebuje Nemčija kar pol milijona oboroženih nemških vojakov. Nič ni pretirano, če pravimo, da hoče Nemčija na vsak način iti skozi Bolgarijo Italijanom na pomoč v Grčijo, da tam zaključi borbe in bi se potem z vso silo vrgla na Anglijo samo. Drugi so zopet mnenja, da je to samo pretveza in da Nemci glavni napad pripravljajo

prav sedaj na Irsko in bi s tem okrog in okrog obkolili Anglijo.

Toda Angleži so že dávno pripravljani na podobna presenečenja. Zavedajo se, da so s tem, če se Nemcem posreči zasesti Irsko, oni popolnoma odrezani od Amerike in nobena angleška ladja ne bo mogla pluti v Ameriko. To bi znalo Angleže pokopati. Zato pa tudi oni ne bodo čakali. Saj imajo na Irskem svoja pristanišča in zato lažje in prej zasedejo Irsko. Pač pa smemo v naslednjem tednu pričakovati zelo važnih dogodkov na frontah.

Kaj pa Sovjetska Rusija?

Mar ona mirno in brezbrizno stoji ob strani ali pa je pazno na straži in preži... Morda. Toda ravno pretekli teden so se kakor nalašč zaključila nemško-sovjetska pogajanja, ki so zavzela naravnost ogromen obseg. Po tej pogodbi bodo pošiljali Sovjeti Nemcem surovine, petrolej, živež, zlasti žito, rudnine in bombaž. Promet naj bi obsegal 18 milijard din. Zlasti pridejo tukaj v poštev tako velike količine žita, da ga še do zdaj nobena država v zgodovini ni toliko uvažala. Torej le vladajo med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo prijateljski

odnošaji in medsebojno zaupanje. Vendar pa je sovjetsko službeno poročilo v zvezi s prihodom nemških čet v Romunijo objavilo, da Sovjetska Rusija ni bila niti obveščena, niti vprašana glede prehoda ali bivanja nemških čet v Romuniji. Dočim pa Nemci trdijo, da se to vse dogaja v sporazumu s Sovjeti. Toda bolgarski ministrijski predsednik Filov je imel govor zadnjo nedeljo in dejal, da Bolgarija nikakor ni pri volji pustiti nemške čete preko svojega ozemlja. Turčija pa čaka v pripravljenosti ob meji.

Italjanske izgube v vojni z Albanijo

Uradna italjanska poročila pravijo, da znašajo italjanske izgube v Albaniji 1301 mrtvih, med njimi 162 častnikov in 9 Albancev, ranjenih 4598, med njimi 10 Albancev, pogrešajo pa 3058, med njimi 88 Albancev.

Zopet sprememba v italjanskem vojnem vodstvu

Poveljnik italijanskih čet v Albaniji general Ubaldo Soddu je bil razrešen dolžnosti poveljnika, ker je potreben zaradi zdravstvenega stanja daljšega odmora.

Na njegovo mesto je bil imenovan Lugo Cavallero, ki je bil dosedaj načelnik glavnega štaba italjanske vojske.

Novi poveljnik je že pregledal čete v Albaniji in sedaj dela načrtno obrambo.

Angleška letala napadla Turin in Benetke

Zadnjo nedeljo ponoči so angleška letala napadla Turin, Benetke in Katanijo. Letala so prizadejala veliko škodo in je bilo tudi veliko mrtvih in ranjenih.

Po bojiščih

Angleško-italjanska fronta. Kakor smo že zadnjič poročali, so Angleži iztrgali Italjanom Bardijo, kjer so zajeli veliko število vojaštva in municije. Sedaj so že Angleži 150 km zahodno od Bardije ter so okrog in okrog obkolili pristanišče Tobruk. Po vsej italjanski Libiji je namreč izpeljana ob morskem obali lepa avtomobilska cesta, kar je Angležem sedaj prišlo prav.

Pravijo, da je okrog 30.000 vojaštva v Tobruku, ki je še bolj utrjen, kakor je bila Bardija.

Maršal Graziani, ki je že doslej izgubil dobro tretjino od 250.000 vojakov, čaka v pristanišču Bengazi na odločilno srečanje z Angleži.

Ravno tako so na abesinski meji v angleški Keniji zavrnili Italjane nazaj. V Abesiniji sami pa so se uprli Abesinci v severnem delu. Tako so Abesinci pregnali Italjane iz utrjenega mesta Gubba, ki leži ob Modrem Nilu.

Bivši abesinski neguš Haile Selasie je uporabil to priliko v to, da je prišel že v Sudan in čaka prilike, da bo prestopil mejo svoje Abesinije in stopil na čelu svojih zvestih čet v Abesiniji ter bo s pomočjo Angležev očistil Abesinijo italjanskih čet.

Angleško-nemška fronta. Na tej fronti je bilo pretekli teden slabo vreme, kar je vplivalo tudi na letalske napade, da niso bili tako siloviti in številni. Pač pa so se proti koncu tedna zopet ponovili. Tako so Nemci napadli angleško mesto Portsmouth, kjer so napravili veliko škodo. Med zgradbami je bilo porušenih 6 cerkva, kinogledališča in mnogo mrtvecev. Pravijo, da je bil to doslej najhujši napad, ker jih je doživelo to mesto.

Angleži pa so bombardirali pristanišče Brest v Franciji ter napravili občutno škodo.

Položaj maršala Grazianija. Položaj vrhovnega poveljnika italjanskih čet v Afriki maršala Grazianija res ni zavidanja vreden. Kajti glavno italjansko trdnjavo v vzhodni Libiji Tobruk so od vseh strani obkolile angleške čete in je to mesto zašlo v isti položaj kakor je bila Bardija. Zato niti ni poslal okrepiteve temu mestu, ampak se drži s svojimi četami v pristanišču Bengazi v zahodni Libiji, ki je najvažnejša trdnjava.

Nemčija pripravlja odločilen udarec. V Berlinu so trdno prepričani, da je sedanja vojna prešla v odločilno dobo. Nemško letalstvo, vojna mornarica in suhozemska vojska se na veliko pripravljajo in pravijo, da bo odločitev sedanje vojne padla na zahodu na nemško-angleškem bojišču in ne na vzhodu kakor bi mislili.

≡ NEDELJA ≡

2. po Treh Kraljih

Tisti čas je bila svatba v Kani galilejski in Jezusova mati je bila tam. Povabljen je pa bil na svatbo tudi Jezus in njegovi učenci. In ko je vino pošlo, reče Jezusu njegova mati: Vina nimajo. — Jezus ji pravi: Kaj je to meni in Tebi, žena? Moja ura še ni prišla. — Njegova mati reče strežnikom: Karkoli vam poreče, storite! — Stalo pa je tam po šegi judovskega očiščenja šest kamnitih vrčev, ki so držali po dve ali tri mere. Jezus jim reče: Napolnite vrče z vodo! — In napolnili so jih do vrha. Nato jim reče Jezus: Zajemite zdaj in nesite starešini. — In nesli so. Ko je pa starešina pokusil vodo, ki je postala vino, in ni vedel, od kod je — strežniki pa, ki so bili vodo zajeli, so vedeli — pokličite starešina ženina in mu reče: Vsak človek daje najprej dobro vino, in ko se napijejo, tedaj slabše. Ti pa si dobro vino do zdaj prihranil. — Tako je v Kani galilejski storil Jezus prvi čudež in razodel svoje veličastvo — in njegovi učenci so verovali vanj. (Jan. 2, 1—11).

Današnji evangelij nas vabi, da nekoliko razmišljamo o svetem zakonu.

Naši sezonski delavci so se vrnili iz tujine. Tam so začudeno opazili, da so se zakonci ločili brez posebne težave. Kako je to? Ali je to prav?

Pred oltarjem klečita ženina in nevesta. Že sta na stavljeno vprašanje duhovnika izrekla: Hočem! — Že sta mož in žena. Na duhovnikovo besedo si podata desnico, duhovnik pa govori: Sklenitev rok pomeni, da tu pred Bogom in krščansko družbo potrdita, da v nobeni sili in bridkosti drug drugega ne bosta zapustila, marveč ostala v zvestobi skupaj, dokler vaju smrt ne loči.

Smrt! Da, samo smrt je sila, moč, ki pretrga verigo, ki je spojila ženina in nevesto ter napravila moža in ženo. Samo smrt je tista sila, ki razveže vez, ki je nastala med ženinom in nevesto.

Kar je poročeno, ostane poročeno. Mož in žena ostaneta mož in žena, dokler enega izmed njiju ne ugrabi smrt.

Pa naj mož zapusti ženo, vez traja dalje, pa naj se žena pridruži drugemu, vez traja dalje, pa naj drug drugemu zapreta hišo, vez traja dalje, pa naj kdo izstopi iz kat. Cerkve pa se pridruži drugi veroizpovedi ali pa naj ostane kar brez vere — mož in žena ostaneta mož in žena!

In zakaj tako?

Zato, ker je Bog tako odredil. Kristus pa pravi: „Kar je združil Bog, tega naj človek ne loči.“

Zato, ker tako uči in je vedno tako učila sveta Cerkev.

Da, ko bi bil Bog sploh kaki oblastil na zemlji izročil pravico, da sme razvezovati zakonsko vez, bi jo bil gotovo izročil edino le svoji Cerkvi. Ta pa dosledno trdi, da te pravice nima.

Francoski narod v siromaštvu

Neki francoski časopis je pisal o sedanjem žalostnem stanju v Franciji in pravi, da je zadostovalo 8 mesecev nepredvidnega lenarenja in en mesec junaštva, da je bil bogati francoski narod v tej moderni vojni vržen v največje siromaštvo. Treba bo velikanskega napora, prostovoljnega sodelovanja vseh, da se bo Francija spet začela dvigati iz razvalin. Razgled po Franciji je strašen.

Treba bo se navaditi na režim berastva. Vstajenje ne bo mogoče, ako vsak prostovoljno ne da vse, kar ima, na razpolago državi, da bo mogla oskrbeti narod z najnujnejšim. Če pomislimo, da danes mož in žena, ki oba zaslužita, skupno samo 700 frankov (600 din) na mesec in morata iz tega preživljati svojo družino, je to nekaj strašnega v sorazmerju s tem, kako je Francija živela nekdanj. Pomanjkanje, na to besedo, ki je Francoz ni poznal, se bo moral francoski narod navaditi. Lažje je bo prenašal, če bo imel zavest, da ga občutijo vsi enako, nosijo vsi z enakim upanjem na boljšo bodočnost.

Socialni tečaj v Soboti

Zadnjo soboto v dec. 1940 se je vršil v novih prostorih podružnice ZZZD v Soboti delavski socialni tečaj, ki se je udeležilo 55 naših članov in članic. Tečaj je pokazal, da je za vprašanja, ki so se na tečaju obravnavala med delavci in delavkami veliko zanimanje.

Na tečaju so predavali: g. *Potočnik* — o potrebi delavske strokovne organizacije, g. *dr. Bajlec* — delavska organizacija v narodnostnem pogledu zlasti v našem kraju, tov. *Rožman* — o vodstvu in notranjem delu v organizaciji, tov. *Mastinšek* — naloge, pravice in dolžnosti delavskih obratnih zaupnikov. Popoldne: g. *Brumec* — o socialni zakonodaji, tov. *Rožman* — o minimalnih mezdah za vse stroke, g. *Casar Franc* — ZZZD in druge delavske organizacije z ozirom na komunizem in tov. *Mastinšek* — o delavskih socijalnih ustanovah v Sloveniji.

Tečaj se je pričel ob 8. uri zjutraj in je trajal do 6 popoldan. Vsi navzoči so z občudovanja vredno vztrajnostjo sledili predavanjem in se pozanimali v debati za posamezne primere.

V nedeljo je bila v župni cerkvi ob 8. uri skupna sv. maša za udeležence, po sv. maši pa se je pričelo veliko zborovanje, na katerem je bilo navzočih prek 300 udeležencev. Zborovanja so se udeležili tudi gg. okrajni načelnik g. *Bratina*, ravnatelj realne gimnazije g. *Ing. Zobec*, ravnatelj Martinišča g. *Vogrinc*, soboški g. župnik *Vojkovič*, poslanec *dr. Bajlec*, šef ekspoziture Borze dela, g. *Kerec* in g. *Brumec* ter drugi.

Zborovanje je otvoril in vodil tov. *Casar Jože*, ki je v jedrnatih besedah opisal težave in zgodovino naše podružnice ter dal nato besedo šefu ekspoziture Borze dela g. *Kerecu*, ki je v imenu ZPD in Borze dela pozdravil vse navzoče, katerim je priporočil, naj se močno oklenejo organizacije ZZZD, da se bomo tako skupaj z ZPD roko v roki borili proti notranjim in zunanjim sovražnikom. Nato je imel dobro zasnovan govor g. *dr. Bajlec* o vrednosti dela in upoštevanja slovenskega delavca povsod. Govoril je tudi o važnosti delavskih socialnih pridobitev, katere so nam pomagali naši voditelji izvojevati. V imenu centrale ZZZD je pozdravil zborovalce tov. *Milharčič*, ki je navzočim obrazložil delo, katerega vrši centrala ZZZD za dobrobit svojega členstva in delavstva. Akcije za dosegoboljšanja so tako številne, da se z njimi ne

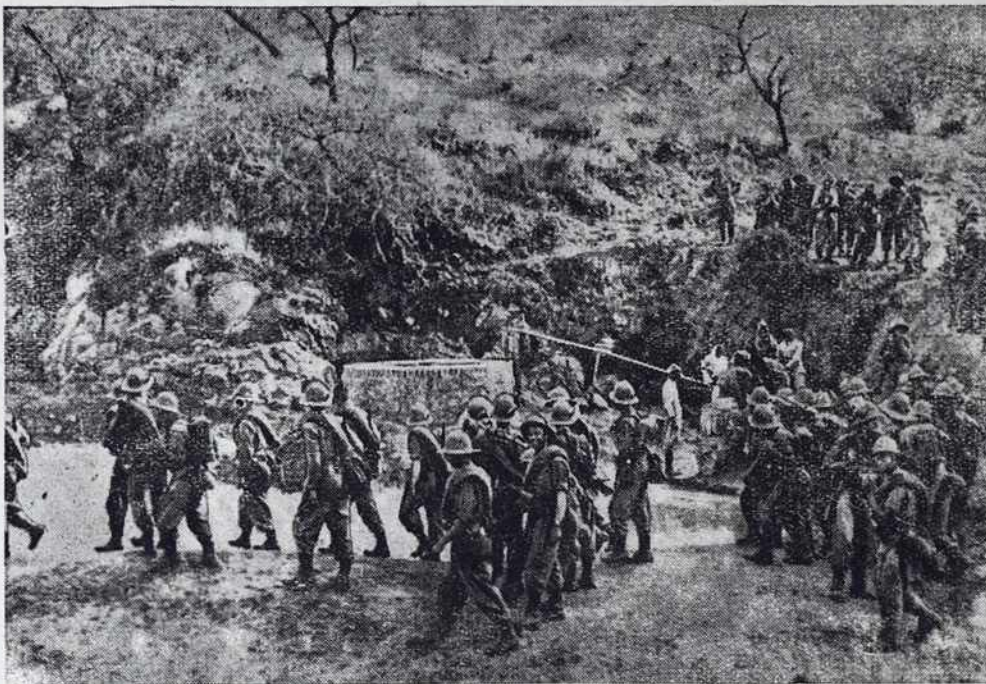
more meriti nobena ostala organizacija, pa tudi po svojem članstvu visoko nadkrilujemo ostale organizacije, kar delavstvo že samo prav dobro zasleduje, se organizacije vedno v večjem številu oklepa in pristopa v naše vrste z zavestjo, da bo le Zveza združenih delavcev lahko zboljšala njihov položaj.

V imenu našega kulturnega zaveda — realne gimnazije — je zborovalce pozdravil ravnatelj g. *ing. Zobec*, ki je navzočim naslikal važnost dela, ki ga vsi vršimo, pa naj bo to ročni ali duševni delavec. V imenu upravnopolitične oblasti je pozdravil to lepo in veličastno delavsko zborovanje okrajni načelnik g. *Bratina*, ki je navzočim delavcem priporočal, naj se trdno oklenejo Zveze združenih delavcev, ki tudi v narodnem pogledu vrši prevažno poslanstvo v obmejni Soboti. Pozval je navzoče, naj bodo dobri državljani in pomagajo oblasti pri zapiranju vse razdirajočih sil in podtalnih elementov, ki binas najraje zapletli v kakšen požar. Kakor imajo delavci svoje pravice, tako imajo tudi svoje dolžnosti do podjetnikov, družbe in oblasti. Vsem navzočim je obljubil, da bo vsekdar upošteval želje in stremjenja organizacije ZZZD za zboljšanje položaja ozir. pomoči, kadar bodo potrebni. Končno je pozval navzoče, da so stoji trikrat zaklicali, naj živi Nj. Vel. kralj *Peter II.*, naj živi Nj. *Vis. knez Pavle* in naj živi ves kraljevski dom.

Nato je dal tov. *Casar* besedo zastopniku DZ tov. *Mastinšku*, da otvori našo novo delavsko knjižnico v Soboti. Tov. *Mastinšek* je v lepem govoru orisal pomen, ki ga ima knjiga tudi na razvoj delavske zavesti in splošnega izobraževalnega stanja. Želel je, naj bi knjižnica v Soboti rastla in se razvijala ter krepila duha vsemu prekmurškemu delavstvu.

Po otvoritvi knjižnice je bil predvajan film „Združeni delavci, v vrste stopimo“, ki je na vse navzoče napravil najboljši vtis. Vsi so z največjim zanimanjem sledili prizorom in se kar najpohvalnejše izrazili o njegovi vsebini.

Dokaz, da se delavstvo v Slov. Krajinu zaveda svojega sodobnega poslanstva, je bil lepo obiskan tečaj, še lepše pa zborovanje. Vsi so odšli z občutkom, da so močni, ker so organizirani in da se bodo še v naprej z vsemi silami borili za svoje upravičene zahteve.

Nemški prostovoljci gredo pomagat Italjanom v Afriki.

Amerika pošilja živila v nezasedeno Francijo

Med Anglijo in Ameriko je bil sklenjen sporazum o tem, da bo ameriška vlada smela pošiljati živež in ostale potrebščine v nezasedeno Francijo in sicer pod vodstvom in nadzorstvom ameriškega Rdečega križa.

Posebne ladje bodo skozi angleško blokado prevažale predvsem konzervirana živila, ki imajo mnogo vitaminov. Pravijo, da je bil ta sklep sprejet samo zaradi tega, da bi bilo pomagano francoski deci, sicer pa ta odredba prav nič ne izpreminja an-

gleškega sklepa o celotni blokadi vse Francije. V Londonu menijo, da je zadostno poročilo dejstvo, da je razdelitev teh živil prevzel ameriški Rdeči križ.

Nekateri parniki so že odpluli iz Amerike s tovorom mleka v neko špansko pristanišče. Parniki so opremljeni s posebnimi znamenji.

Če bodo sedaj parniki, ki so na poti, srečno pripluli v evropsko pristanišče, tedaj bodo poslali po isti poti še več parnikov s še večjim tovorom.

Po državi

Naša kraljica Marija, mati našega mladega kralja Petra II. je dne 9. januarja obhajala svoj 41. rojstni dan. — V vseh treh glavnih mestih naše države Beogradu, Zagrebu in Ljubljani so bile ob tej priliki prisrčne slovesnosti. To je znak, da se vsi državljani v teh časih čutijo tesno povezane z našim kraljevim domom.

Ureditve glede prehrane. V teh dneh so v Beogradu razpravljali o dveh predlogih, ki se tičejo kruha. Po prvem predlogu naj bi bilo ljudstvo razdeljeno v tri grupe. V prvi grupi bi vsak dobil 315 gramov kruha na dan, oziroma 240 gramov moke ali testenin; v drugi grupi, kamor bi spadali predvsem trgovci in obrtniki bi dobil vsak 315 in 230 gramov kruha oziroma 240 in 175 gramov moke; tretji grupi, ki bi pa tvorili predvsem ročni delavci in kmetje, bi dobil vsak 315 oziroma 330 gramov kruha, ali 240 oziroma 250 gramov moke. — Pravijo pa, da bo najbrž sprejet drugi predlog, po katerem bi bili sicer vsi državljani razdeljeni v tri grupe, toda te grupe bi se ločile med sabo po mesečnih dohodkih. In sicer bi spadali v prvo skupino oni, ki imajo na mesec do 1500 din dohodkov, v drugo do 3000 din, v tretjo prek 3000 din.

Evharistični jubilejni kongres v Zagrebu. Kakor vemo, obhajajo letos Hrvati 1300 letnico, odkar je bil pokristjanjen hrvatski narod. Ker je zagrebški pripravljalni odbor trdno prepričan, da bo meseca junija letošnjega leta sklenjen mir med vojskojočimi se državami, zato pravijo, da se bodo proslave tega kongresa vršile mirno že ob koncu junija letošnjega leta. Da bi le Bog dal!

Anton Kralj, tajnik Zadrugne zveze umrl. V Ljubljani je nenadoma izdihnil svojo dušo zadet od srčne kapi, tajnik Zadrugne zveze. Bil je star 63 leta. Skoraj 40 let je urejeval „Narodni gospodar“, kjer je mnogo pisal o zadrugah v Sloveniji. Kajti tako je malokateri poznal zadrugništvo, ustroj in poslovanje kakor on. Dejanjski je na njem slonelo vse zadrugno gibanje v Sloveniji in v tem ima neveljive zasluge. — Naj mu sveti večna luč!

Kneginja Olga obdarovala 1300 revnih otrok. Nj. kr. Vis. kneginja Olga je na dan Treh Kraljev obdarovala v Beogradu 1300 siromašnih učencev beograjskih ljudskih in meščanskih šol. Mala deklica je izročila v zahvalo kneginji Olgi lep šopek vijolic. Otroci so dobili toplo obleko, površnike in čevlje.

Na Hrvatskem bodo uvedli s 1. februarjem krušne karte, da se tako uravna preskrba prebivalstva s kruhom in moko, ki jih ima Hrvatska banovina v rezervi za dva meseca.

Petaín ima za seboj štiri Francije

Pravijo, da je šest mesecev po sklenitvi premirja francosko edinstvo popolno in da ima maršal Petaín za seboj štiri Francije: 1. *Zasedeno Francijo*, iz katere stalno prihajajo zagotovila zvestobe šefu države, zlasti pa od tistega dne, ko so ljudje razumeli, da nihče ne more ugovarjati Petaínovim odločitvam. 2. *Svobodni del Francije*, ki je ob priliki potovanja šefa države pokazal vso svojo ljubezen in občudovanje do maršala. 3. *Ujetniško Francijo*: 2 milijona mož, ki vsak dan dajejo izraza svojega zaupanja do maršala. 4. *Imperialno Francijo*, katere najlepši deli so pokazali svojo zvestobo in svoje zaupanje v usodo glavnega mesta.

Nemški maršal

List je prišel v Romunijo, ki je nad nemškimi četami osebno prevzel poveljstvo v Romuniji. Znano je, da je omenjeni general igral zelo pomembno vlogo v bojih na Poljskem. Torej se le kuha na jugovzhodu nekaj odločilnega.

Širite naše „Novine!“

Po Slovenski Krajini

Osebnosti. Napredovala sta oba, naša sreska načelnika. V Soboti g. dr. Franc Bratina, iz 4./II. skupine v 4./I. skupino; v Lendavi sreski načelnik g. Stanko Vertovšek, iz 7. skupine v 6. položajno skupino. Oba sreska načelnika sta si pridobila veliko zaslug za naše kraje, zato se ljudstvo obeh srezov veseli njenemu zasluženemu napredovanju. — Tajništvo JRZ iz Ljubljane nam sporoča, da je bil nastavljen Hozjan Vinko, akademik iz Odrancev, pri železnici in Gerenčer Anton, šofer iz Strehovcev, pri avtogaraži pri pošti v Soboti. — Za asistenta na univerzi v Ljubljani je imenovan g. Marjan Dorrer, dosedanji profesor na soboški gimnaziji. Mlademu asistentu in znanstveniku k visokemu imenovanju iskreno čestitamo!

Podružnica ZZZ v novih prostorih. Podružnica ZZZ v Soboti se je s 1. januarjem 1941 preselila v svoje nove prostore na Aleksandrovi cesti (v staro kavarno hotela Dobray). Uradne ure bo podružnica imela kakor dosedaj vsako sredo od 5—7 h popoldan.

ZZZ v Soboti poziva vse člane, ki še nimajo svojih legitimacij, da jih dvignejo med uradnimi urami pri podružnici. Obenem prosi vse člane, da poravnajo zaostalo članarino, ker je vsled vpeljave novih obračunov podružnica obvezna vsak mesec sproti nakazovati članarino centrali za vse člane.

Občni zbor ZZZ. V mesecu januarju se bo vršil občni zbor naše podružnice, na kar že danes opozarjamo vse člane. Čas občnega zbora bomo pravočasno objavili. Vabimo tudi delavke iz Cvetičeve tovarne da si sestavijo svoj odbor in nam ta odbor predložijo do občnega zbora.

Knjižnica Delavske zbornice posluje. S 1. jan. t. l. je začela poslovati tudi knjižnica Delavske zbornice, ki jo upravlja naša podružnica ZZZ. Knjižnica se nahaja v prostorih podružnice in je odprta vsako sredo od 5—7 ure popoldne in vsako nedeljo in svetek od 9—11 ure dopoldne. Vabimo vse delavce kakor tudi ostale kroge, da se knjižnice pridno poslužujejo. Knjižnica je ena največjih v našem kraju in bo imela na razpolago vse knjige sodobnih pisateljev.

Strokovna zadruga sporoča, vsem tistim, ki se zanimajo za njo, da dobijo vse informacije v Kmečki posojilnici. K zadrugi lahko pristopi vsaka fizična in juridična oseba. Dolež znaša 50 din. Jamstvo je petkratno. Kakor smo že poročali, bo zadruga že prihodnjo spomlad začela z zidavo. Ker je zanimanje za zadrugo veliko in bo zadruga mogla ustreči željam članstva po lastnih domovih samo po vrstnem redu, vsled tega vse vabi, da se čimprej včlanijo v našo zadrugo in tako pridejo do lastne strehe.

Sreskemu odboru društva Rdečega križa v Soboti so darovali za „Zimsko pomoč“: Veleposestvo Beltinci 200 din, Veleposestvo Rakičan 100 din, Občina Sobota 100 din, Občinska hranilnica Sobota 100 din, Obrtna zadruga Sobota 100 din, Cvetič Janez, tovarnar Sobota 100 din, Šiftar Ludvik, tovarnar Sobota ca 20 m različnega blaga. Vsem plemenitim darovalcem se odbor v imenu siromakov najtopleje zahvaljuje.

Sreski odbor društva Rdečega križa v Soboti je na božič razdelil med siromake 100 kg moke, 30 kg sladkorja, 4 kg kave in več zabojev franka. Dalje je obdaroval siromake deco v banovinski bolnici v Soboti.

V torek po sv. Treh kraljih, so kakor na dogovor skupno obiskali svoje domače in rojstno faro mladi duhovniki iz soboške župnije, ki delujejo v dušnem pastirstvu po raznih krajih Slovenije. Prišli so veselih obrazov gg. Bejek Janko, župnik pri Sv. Sebeščanu; Škraban Janko, kaplan v Ljubnem ob Savinji; Gregor Janez, kaplan v Rajhenburgu; Rajnar Janez, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. goricah; Lajnšček Ludvik, kaplan pri Gradu; Čergulj Štefan, kaplan v Črni na Koroškem; Erjavec Janez, kaplan v Rušah pri Mariboru. Po kratkem odidihu so se zadovoljno vrnili na svoja službena mesta.

Gibanje prebivalstva rim. kat. župnije v Soboti. V minulem letu je zagledalo luč sveta 156 novorojenčkov. Iz te solzne doline pa se je na drugi svet preselilo 158 ljudi vsake vrste starosti. Pred oltarjem si dalo smrtno zvestobo obljubilo 51 parov, od teh so 3 iz tujih župnij. Da bo slika o rojstvih in smrti soboških farnikov jasnejša, moramo splošne podatke malo razčleniti. V soboški bolnici je bilo rojenih 9 tujih farnikov, od teh 2 nezakonska. Na soboško faro samo pride torej 147 rojenih, od teh je 19 nezakonskih, med njimi 12 cigánov. Od umrlih pa je v bolnici tujih umrlo 68, tako da pride na župnijo samo 90 umrlih v preteklem letu. Prirastek prebivalstva v župniji znaša 57.

Sobota je zopet oživila, ko so se vrnili dijaki veselo razporejeni z lepimi božičnimi počitnic. V pondeljek so z novim pogumom nastopili svojo vsakdanjo pot v pretesne učilnice soboškega gimnazijskega poslojpa.

Plemeniti dar. G. Ponebšek Janko, javni notar v Soboti je daroval namesto venca na grob † dr. Korošca vsaki občini v soboškem okraju za reveže po 100 din, kar je zneslo skupaj 1600 din.

Smrtna žrtev mraza. V začetku tega tedna je pritisnil velik mraz v naših krajih. V Lendavi so ugotovili

v pondeljek —17 stopinj C, v Soboti celo —19 stopinj C. To ni ostalo brez posledic. — Tako so našli v lendavskih goricah 52 leti staro Raj Julijo vso zmrznjeno. Ker se točno ne ve, kaj je bil pravi vzrok smrti, so vzeli vso zadevo orožniki v roke, da doženejo, ali morda ni bila zastrupljena. Pravijo, da je tudi rada pogledala kozarcu na dno. Doma je bila iz Lendave.

V Mariboru je umrl dne 14. jan. oče g. Verbanjška, kateheta v Lendavi. Večni mir pokojnikovi duši, g. katehetu naše sožalje.

NE POZABITE,

da imam v največji izbiri in stalno v zalogi

RADIOAPARATE

najboljših znamk,

ŠIVALNE STROJE,

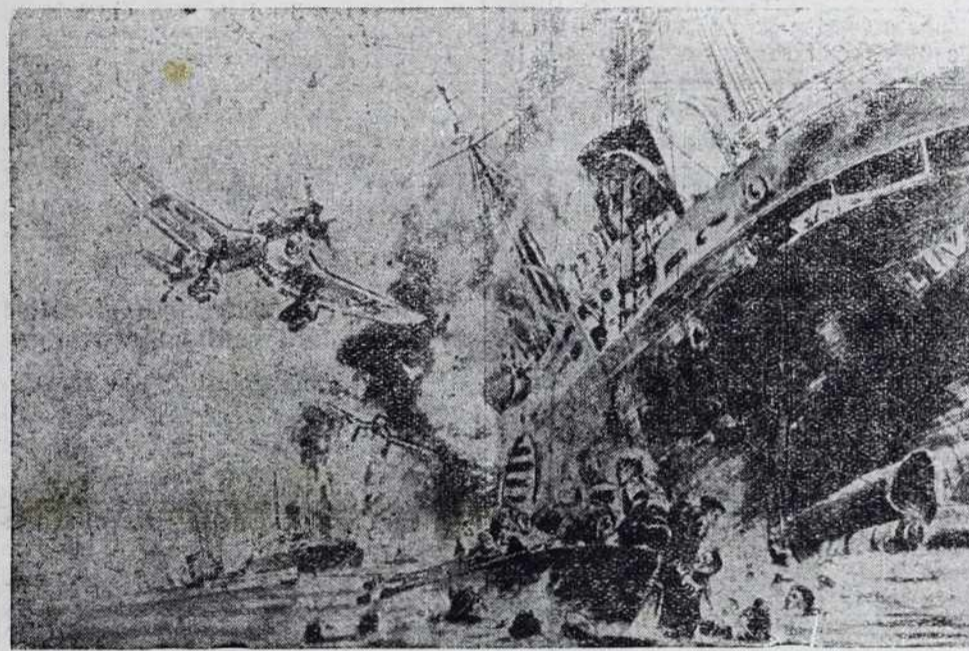
PISALNE STROJE,

KOLESA in GUME

še vse po nizki ceni

Štivan Ernest

Telefon št. 39. M. SOBOTA

Učinek bombe na morju

Kmečka zveza v Strehovcih

Naša krajevna Kmečka zveza je imela redni občni zbor v nedeljo 5. januarja, ki je prav dobro uspel. Člani so se udeležili polnoštevilno in pristopili so še novi. Na občnem zboru smo se pogovorili o naših perečih vprašanjih, ki bi se morala nujno rešiti. Zato se je sprejelo več resolucij:

Glavna zadeva je kopanje Ginje. Že dolgo čakamo na to, pa od nikoder ni pomoči. Ta kanal je bil načeti pred 10 leti in je bil tudi ves skopani, toda tako plitvo, da ni zadostoval za vso tisto množino vode, ki se tam nabira. Sedaj po 10 letih je pa tako na mestih sčista zasut in se komaj pozna, da je jarek.

Zakaj pa Vodna zadruga plačuje vodoplovni doprinos? Ne bi se dalo to napraviti za naš denar, da ne bi s

strahom zrl v bodočnost, kako nam voda odplavlja vsakdanji kruh. Mnogo je družin, ki imajo svojo zemljo v tistem kraju, kjer voda vse leto stoji. Kako naj ima žetev, če sploh posejati ni mogel. Pomislimo kakšna škoda nastane, če se voda nabere na teritoriju filovske vasi in ob vsakem večjem nalivu iz Bogojine priteče voda na našo agrarno zemljo, ki je nekaj nad 100 oralov! Kaka gmožna škoda mora biti, kak slab pridelek že itak v teh hudih časih!

Apeliramo na vse merodajne činitelje, da vzamejo ta naš klic za resno in prosimo kraljevsko bansko upravo, da upošteva in prouči to našo zadevo. *Krajevna Kmečka zveza Dobrovnik.*

Tečaj za razširjenje „Knjižic“ v Martinišču

Salezijanci v Ljubljani že osmo leto izdajajo drobne brošurice z naslovom „Knjižice“. Dvakrat na mesec izidejo na 32 straneh in stanejo en dinar. Nad 800.000 jih je že šlo med slovenski narod. Mnogi so jih vzljubili in postali stalni naročniki. Oba naša prevzvišena nadpastirja, mariborski in ljubljanski, sta „Knjižice“ v škofijskih oglasnikih priporočila svojim duhovnikom in vernikom. Duhovščina ljubljanske škofije celo na pastoralnih konferencah razpravlja o tem, kako čim bolj razširiti te res koristne in cenene knjižice med ljudstvo.

Slovenska Krajina je imela do zdaj 42 naročnikov „Knjižic“ in okrog 100 izvodov jih dobiva Martinišče v Soboti. Da bi se število naročnikov povečalo in blagoslov teh „Knjižic“

razširil tudi med prekmursko ljudstvo, je uprava „Knjižic“ priredila 6. jan. v ta namen tečaj v Martinišču. Tečaja se je udeležilo 23 deklet. Ob 9. uri so bile v martiniški kapeli pri sveti maši, nato pa so imele tri predavanja. Po pozdravu jim je spregovoril martiniški ravnatelj g. Štefan Vogrln o važnosti tiska in o njegovem dobrem ter slabem vplivu. Drugo predavanje je imel g. Franc Štuhec, ki je pri upravi „Knjižic“, o apostolih dobrega tiska. Isti gospod je še popoldne po kosilu predaval kako praktično širiti „Knjižice“ in dober tisk med ljudi. Udeležence so z zanimanjem sledile živahnim in nazornim predavanjem o evharističnem kongresu in o kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani.

Tedenski koledar

Januar

19	Nedelja	2. Po Treh Kraljih; Marij Fabijan in Sebastijan, mnč.
20	Pondeljek	Neža, devica
21	Torek	Vincencij in Anastazij, muč.
22	Sreda	Zaroka Mar. Dev.; Rajmund
23	Četrtek	† Timotej, škof; Evgenij, m.
24	Petek	Spreobrnjenje sv. Pavla
25	Sobota	

SEJMI: 20. jan.: živilski in kramarski sejem v Beltincih; 20. jan.: kramarski sejem pri sv. Sebeščanu; 25. jan.: živilski in konjski sejem v Lendavi.

Prosvetno polje

Važna prosvetna postojanka ob meji. Pred nedavnim je bil pri nas na Cankovi občni zbor Prosvetnega društva. Izvoljen je bil novi odbor z g. provizorjem Safošnikom na čelu. Pripomniti je treba, da je Prosvetno društvo pri nas že obstajalo. Enkrat na leto je odigralo kakšno igro, kar seveda ne more zadovoljiti želj zavodnih članov in ostalih občanov, ki pričakujejo od prosvetnega dela vse več. — Cankovska fara je fara tik ob nemški meji in najbolj občuti utripanje tujega nemškega življenja ter moč nemške kulture. Če hoče naš človek trezno presojati vse tuje dogodke prek meje in na zdrav in trezen način vrednotiti tuje pojave na naših tleh, mu je prej ko slej potrebna zavestna narodnostna vzgoja. To je potrebno tem bolj, ker dobro vemo, kako naš človek, — izseljenec v tujini, — brez privzgojenega narodnega čuta hitro kloni, omamljen od tujega bleska, pod usodnimi vplivi sosednje države. — V sedanjem času potrebujemo moralno neoporečnih ljudi, ki so odporni pred tujimi narodnimi vplivi, močni v srcu in duši. V zavesti svojega pravega poslanstva naj začne naše Prosvetno društvo prirediti prosvetne večere v smislu svojega narodnostno vzgojnega programa, da se bo v tem najbolj občutljivem kraju v doglednem času strnila najmočnejša predstraža ostalih krajev, prava braniteljica svojih narodnih vrednot: vere, jezika in slovenske kulture — stoletnega izročila naših dedov.

Cankovska fara je bila pred svetovno vojno v bivši Avstro-Ogrski ena izmed vidnih pozornic slovenskega narodnega gibanja v Slov. Krajini s svojim pokojnim župnikom Borovnjakom na čelu. Naj se torej oddolži, vredna duhu velikega in neustrašnega borca za pravice svojih rojakov Slovencev v Slov. Krajini, z delom za blagor svojih faranov, *kakor ga zahteva naš čas.* D. K., stud. iur.

Lep uspeh igre — „Vrata“ v Beltincih. Naša delavna mladina na prosvetnem polju je nastopila na odru z prireditvijo božične igre „Vrata“. V prizorih so nastopili Adam in Eva ob času zapeljevanja hudega duha, dokler nista bila pregnana iz raja. Nastopa Abel s svojo Bogu prijetno daritvijo, Kajn z ničemurno ošabno daritvijo: nato prodaja Ezavovega prvorojenstva Jakobu za skledo leče, Jakobov beg, sen in prikazen Gospodov na begu, njegova vrnitev z Rahelo. Nastop sv. Joahima in Ane s hčerko Marijo, po kateri je prišlo rešenje na zasluženi svet po grehu. Marijino oznanenje po nadangelu Gabrielu. In slednjič pastirci na betlehemske poljanah, ki so prvi izvedeli veselo vest, da je prišel na svet Odrešenik sveta v preprosti štalici, nad katero so angeli oznanjali ljudem in peli hvalo Bogu. — Igra je bila vsled obilne udeležbe uprizorjena štirikrat, vselej v nabit polni dvorani in je nepričakovano dobro uspela pod skrbnim režijskim vodstvom g. kaplana Pikla in domačih akademikov. Sodelovalo je 35 igralcev sodelavcev in istotako cela dvorana. — Predvsem je prišlo do spoznanja pri tej prireditvi kako zelo, zelo pogrešamo Prosvetni dom in večje dvorane, kjer bi se lahko nemoteno vršile podobne uprizoritve. Je to tudi dokaz, da živi pri nas poleg mlečno zobe — sodobne — mladine, mladina, ki z velikim upi zre v bodočnost in hodi po začrtani poti velikih mož.

